

Ìwé èkò ijìnlẹ sáyẹ̀nsì ti Ontario

Ìwé èkò ìmò ijìnlẹ sáyẹ̀nsì àti ọ̀nà èrọ titun pín sí ọ̀nà márùn-ún. Strand A jẹ ipín kíkún tí ó dá lórí àwọn oḡbón ìmò sáyẹ̀nsì, ọ̀nà èrọ, ìmò èrọ, ìṣirò àti àwọn àsopò. Ipín B títí dé E jẹ àwọn ọ̀nà s̄s̄e ayé, ọ̀gbàà̀yè̀gbè̀wò̀n àti agbára, àwọn èyà àti àwọn ilà̀nà, àwọn ọ̀nà s̄s̄e ayé àti gbalasa òfúrufú.

Àwọn irètí

Bòtìni àgbékalẹ̀

A. Àwọn oḡbón sáyẹ̀nsì, ọ̀nà èrọ, ìmò èrọ, ìṣirò àti àwọn ibáṣepò			
- Lo ilà̀nà iwádíí ijìnlẹ̀ , ilà̀nà idánńkanwò ijìnlẹ̀ sáyẹ̀nsì, àti isàpeṣe imò èrọ láti se àwọn iwádíí nípa títélé àwọn ilà̀nà ilera àti ààbò tí ó yẹ. - Lo isèdá nínú iwádíí àti láti se àwòṣe àwọn àgbékalẹ̀ àti láti se àyèwò ipa isèdá àti ti àwọn ọ̀nà èrọ tí n̄ jẹ jade lórí igbésí ayé ojoojúmọ̀ àti nínú àwọn isé tí ó jọ mó sáyẹ̀nsì , ọ̀nà èrọ, ìmò èrọ, ìṣirò. - Se àfihàn òye àwọn ohun èlò tí ó wúlò nínú sáyẹ̀nsì àti ọ̀nà èrọ àti ti àwọn ilówóṣí sáyẹ̀nsì àti ọ̀nà èrọ láti ọ̀dò àwọn èniyàn tí ó ti ní irírí ayé lókan ò jòkan.	<i>iwádíí ijìnlẹ̀ sáyẹ̀nsì</i> <i>Idánńkanwò</i>	<i>Èyà onímò èrọ</i> <i>Àrà tuntun</i>	<i>Ìsèdá</i> <i>Dátà</i> <i>Apeṣe ipilẹ̀</i>
B. Àwọn ọ̀nà s̄s̄e ayé – ibáraenisepò ní àyíká			
- Se àyèwò ipa tí àwọn isé èniyàn àti ọ̀nà èrọ ní lórí àwùjọ àti itupalẹ̀ àwọn ọ̀nà láti dínkù àwọn ipa búburú àti láti dá sí idúrosinṣin àwùjọ. - Se àfihàn òye ibáṣepò láarin àti nínú àwọn ohun abemí àti ohun aláilémí ní àwùjọ.	<i>Aláilémí</i> <i>Àwọn</i> <i>aṣàmúbádògba</i> <i>Tí ó lè jerà</i> <i>Agbègbè eléyà òbirí</i> <i>ibùgbé abemí</i> <i>Abemí</i> <i>Eléran ara</i>	<i>Àwùjọ</i> <i>Olùmúlò</i> <i>Apanirun</i> <i>ilólúpò</i> <i>Irò àgbèkèlè orisun</i> <i>oúnjẹ</i> <i>Ilujára oúnjẹ</i> <i>Ibùgbé</i>	<i>Tí n̄ jẹ ewéko</i> <i>Abemí pinnisín</i> <i>Olùgbé</i> <i>Oùsèdá</i> <i>Èyà</i> <i>Ìtéléra</i>
D. Ọ̀gbàà̀yè̀gbè̀wò̀n àti agbára – Àwọn nńkan mímó àti àwọn idàpòmóra			
- Se iwọn àwọn ipa ilò àti didànù àwọn nńkan mímó àti àwọn idàpòmóra lórìṣírìṣi lórí àwùjọ àti àyíká. - Se àfihàn òye ti isèdá ọ̀gbàà̀yè̀gbè̀wò̀n pèlú àwọn àbùdá àwọn nńkan mímó àti àwọn idàpòmóra àti sàpèjúwe àwọn àbùdá wònyí nípa lílo èrò ìmò tí n̄ sàlàyé àbùdá àti isesí ọ̀gbàà̀yè̀gbè̀wò̀n.	<i>Ọ̀gìdì</i> <i>Bùlà</i> <i>Tú</i> <i>Ìsòdimimọ̀</i> <i>Sísé</i> <i>Irú kannáà onírúurú</i> <i>Tí kò lè túká</i>	<i>Tí s̄elòpò</i> <i>Ìyòrisí</i> <i>Aláifowóyí</i> <i>Ìdàpòmóra</i> <i>Èrò imò pátíkù</i> <i>elégbin</i> <i>Ohun èlò mímó</i> <i>Ohun èlò ògìdì</i>	<i>Pò lópòlópò</i> <i>Tí ó túká</i> <i>Ìyòrisí itúká</i> <i>Ohun tí a fì túká</i> <i>Bùlà lópòlópò</i> <i>Àwọn àmì</i> <i>WHMIS</i>

E. Àwọn ẹyà àti àwọn ohun èlò – Oríṣi/Iṣẹ/Onírúurú àwọn ẹyà

1. Itúpalẹ̀ àwọn òkùnfà ara eni, àwùjọ, ètò orò ajé, àti àyíká tí ó yẹ kí a kíyèsí nígbà tí a bá n yà àti kó àwọn ẹyà ilé.	<i>Ipò híhó ìgbóná Ìṣodíkíkí Ìhámó</i>	<i>Ìmúgbòdrò Ooru Agbára ooru</i>	<i>Ìṣodililẹ water cycle Ìwọn ooru</i>
2. Ẹ àfihàn òye ìbásepò láàrin àwọn ìgbékalẹ̀ fọmù àti àwọn ipá tí n sísẹ̀ lórí wọn.	<i>Ìlànà gbígbé ooru Ìfònàhàn Ìṣodìgbígbẹ</i>	<i>Olùdáábòbò Èrò imò pátíkù Ìtánkálẹ̀ Onígíga</i>	<i>Tàmómítà Tàmósítààtì Ìṣodooru</i>

E. Àwọn ọ̀nà sísẹ̀ ayé àti ọ̀gbààyègbéwọn Earth – Ooru ní àyíká

1. Ẹ àyèwò àwọn ànfààní àwọn ọ̀nà ẹ̀rọ tí ó n dínkù pípádánù ooru, àti itúpalẹ̀ ọ̀kan-ò-jòkan àwọn ipa lílo agbára láti orísun ìṣodòtun àti àwọn orísun tí kíi ẹ̀ ṣe ìṣodòtun	<i>Àpáta líle Onílẹ̀ Èrò inú Èrúnrrún</i>	<i>Úmòòsì Ígíníòsì mágímà mántù</i>	<i>Èròfò Àpáta àtara gèdègèdè idínkù</i>
2. Ẹ àfihàn ooru gégé bí irú agbára tí ó ní nńkan ẹ̀ pèlú ìṣípòpadà àwọn pátíkù àti pé ó ẹ̀ pàtàkì fún ọ̀pòlọ̀pò àwọn ilànà àdáyéba láàrin àwọn ọ̀nà sísẹ̀ ayé	<i>Fi lélẹ̀ Ọ̀gbàrá Àwọn iwòye</i>	<i>Àpáta tí a ti yípadà Ohun àlùmòní</i>	<i>Àpáta pẹ̀lẹ̀bẹ̀ ńlá Ilẹ̀ òkè Oníná Ojú ojó</i>

Àwọn irèti ètò ẹ̀kọ̀ jẹ̀ gbígbà láti inú iwé ẹ̀kọ̀ ti Ontario, *ipele 1-8: Sáyènsì àti ọ̀nà ẹ̀rọ* (2022).
<https://www.dcp.edu.gov.on.ca/en/curriculum/science-technology/grades/grade-7/strands>